

DELAVEC

Rokoplat se ne vračajo. —
Iskerati se zaračunavajo,
milimeter vrstica in si-
cer pri enkratni objav-
po 85 vinarja, pri trikrat-
ni po 80 vinarja, pri šest-
kratni po 75 vin., pri celo-
letnih objavah po 70 vin.
za vsakokrat. — Za razne
izjave itd. stane mm vrstica
K 1.— Reklam. so poš-
tino proste. — Nefrankira-
na pisma se ne sprejemajo.

Delavec izhaja vsak petek
z datumom naslednjega
dna. — Naročnina za celo
leto K 32.—, za pol leta
K 18.—, za četrt leta K 8.—.
Posamezna številka 50 vin.
naročnina v inozemstvo
sorazmerno več.
Pošiljave na uredništvo in
upravnništvo
Ljubljana, Selburgova
ulica številka 6. II. nadstr.
Telefon št. 225.

Gospodarski pomen konstituante.

Naša država je silno bogata na pri-
rodnem bogastvu, toda to bogastvo je
treba šele dvigniti. Mi imamo velikanske
zaklade rud, ogromne gozdove in bogata
žitna polja, toda vsled slabih transportnih
zvez in pomanjkanja lastnega kapitala
leži vse to ogromno bogastvo nedotak-
njeno. Tulega kapitala pa država ne mo-
re dobiti na razpolago, ker doslej še ni
bila politično konsolidirana. Amerikanci
in Angleži ki pridejo kot kapitalisti v prvi
vrsti v obzir, so si rekli: „Mi že damo
denar, toda mi moramo najprej vedeti,
komu ga damo! Vi pravite, da ga damo
Jugoslaviji — toda kdo in kaj je Jugosla-
vija? Ali obstoji ali ne? In če obstoji danes,
kdo nam garantira, da bo obstojala
tudi jutri? Le poglejte svoje politične
razmere, poglejte svojo notranjo razca-
panost in razkasanost in potem nam po-
vejte, kdo nam daje poročilo in kdo nam
jamči, da dobimo svoj izposojeni denar
tudi vrnjen? Ali ga nam bo vračala Ju-
goslavija, o kateri ne vemo če bo obstajala
ali ne? Ali ga bo vračala Srbija sa-
ma? Ali Slovenci in Hrvatje? — Vidite,
pri najboljši volji vam ne moremo ničesar
posoditi, ker danes bi mi vedeli le,
kdo pije, nihče pa ne ve, kdo bo plačal.“
— Tako so govorili tuji kapitalisti in mi
smo ostali brez tuje pomoči.

Sedaj je položaj drugačen. Na mesto
„provizoričnega“ Narodnega Predstavn-
ništva je stopil od ljudstva izvoljeni dr-
žavni zbor. Če bo ta državni zbor izre-
kel voljo, da bodi Jugoslavija ena drža-
va, (brez ozira na njeno notranjo upra-
vo), se bo naš državni kredit v inostran-
stvu dvignil, to se pravi, vrednost tule-
ga denarja proti našemu dinarju (oziro-
ma kroni) bo padla in dinar bo začel lezti
navzgor. Skakanje našega denarja na-
pram tujemu bo potem imelo lahko nedo-
gledne gospodarske posledice ne samo
za velike banke, ampak tudi za posamez-
nika. Mi dobivamo n. pr. pretežno več-
ino industrijskega blaga od zunaj iz Ame-
rike, Anglije, Francije, Nemške Avstrije
in posebno Slovenci dobivajo največ ro-
be od svojih najboljših prijateljev Italia-
nov. Danes velja par čevljev, ki jih do-
bimo iz Francije 100 francoskih frankov,
to je po današnjem razmerju med dinar-
jem in frankom okroglo 800 kron, ker je
100 frankov jednako 800 kron. Če se bo
pa dvignila cena dinarju, da bo n. pr. 100
frankov veljalo le 500 ali 600 ali pa še
manj kron, potem je jasno, da bo tudi
isti par čevljev veljal namesto 800 K
kot danes samo 500 ali 600 ali pa še
manj kron. To velja tudi za blago vseh
drugih vrst, katero uvažamo.

Kakor hitro pa dobimo od zunaj ce-
netše blago bo morala naša industrija vse
svoje dosedanje kalkulacije temeljito re-

vidirati. Potem pa nastane vprašanje, ki
je za delavstvo velevažnega pomena. Ali
se bodo dale tudi v slučaju padanja bla-
govnih cen delavske mezde obdržati na
dosedanji višini? To bo hudi problem, ki
bo povzročil mnogo bojev in to zelo mi-
ridih bojev.

Zato konstituanta za delavne sloje
ni samo političnega, ampak še večjega
gospodarskega pomena.

Kovinarji pozor!

Obupne razmere v kovinski industriji silijo
kovinarsko organizacijo k energični obrambi in-
teresov kovinarskega delavstva. V svrhu enot-
nega nastopa in v pojasnenje situacije priredi
tajništvo kovinarske organizacije shode podru-
žnic, ki se bodo vršile:

V Štoreh pri Celju v petek 10. t. m. društveni
shod.

V Celju v soboto 11. t. m. konferenca zaup-
nikov.

V Mariboru v nedeljo 12. t. m. društveni
shod.

Ruše pri Mariboru v ponedeljek 13. t. m.
društveni shod.

Sv. Lovrenc na Pohorju v torek 14. t. m.
društveni shod.

Muta ob Dravi v sredo 15. t. m. društveni
shod.

Guštanj v četrtek 16. t. m. društveni shod.

Fala v petek 17. t. m. društveni shod.

Jesenice - Javornik v ponedeljek 20. t. m.
društveni shod.

Dobrava v torek 21. t. m. društveni shod.

Kamnik v sredo 22. t. m. društveni shod.

Ljubljana v četrtek 23. t. m. društveni shod.

Litija v petek 24. t. m. društveni shod.

Razun v nedeljo se vrše vsi shodi zvečer po
delu. Prostor in uro shoda določijo podružnična
vodstva. Shode priljavijo politični oblasti podru-
žnice vsaka za sebe. Dnevni red: Situacija kovi-
narjev v Sloveniji in Jugoslaviji.

Na vseh navedenih shodih poročata cen-
tralna tajnika kovinarske organizacije ss. Fr.
Svetok (Ljubljana) in Blagoje Bračincac (Beograd)
Zaupniki, skrbite, da bodo vsi shodi dobro obi-
skani. — Na delo!

Iz stavbinske stroke.

Tudi stavbinski delavci so prišli na
vrsto, tudi njim je treba se »uvediniti«.
Kako se to vrši, nam dokumentira najbo-
lje postopanje pri tem delu. Dne 24. in 25.
oktobra 1920 je bil sklican kongres »ue-
dinjenja« stavbinskih delavcev v Zagreb.
Da bi se pritegnilo tudi stavbinske delav-
ce iz Slovenije so se voditelji iz Zagreba
in Belerada sporazumeli s tedanjim pred-
sednikom in obenem tajnikom »Osred-
nega društva stavbinskih delavcev«
Martin Jarcom v Ljubljani. Martin Jarc.

ne da bi bil soloh komu kaj omenil. Je na
svojo vest povabil 6 članov osrednjega
društva v Ljubljani v Zagreb na kongres,
Brez vsakega sporazuma, brez vsakih in-
formacij in brez vsakih direktiv da celo
brez vsakega pooblastila se je sedmorica
odpravila v Zagreb. Ker pa je tej delega-
ciji, ki jo nihče ni delegiral manjkalo po-
trebnih sredstev so Zagrebčani plačali vse.
Jarc in njegovi tovariši so blagajno stav-
binskih delavcev v Zagrebu »olajšali« za
15.000 K. Jarc je kot predsednik in tajnik
bil v strokovni organizaciji stavbinskih de-
lavcev na mestu kakor kozel kot vrtnar.
Razume se da je Jarcu bilo vse eno, kako
bo cela stvar izpadla in tako so delegacije
iz Slovenije z ene strani pod vtisom Jar-
ca z druge strani pa pod vtisom plačila,
katero so kakor rečeno, dobili v Zagrebu,
bili za vse kar so zlasti komunisti zahte-
vali. Brez vsakega globokejšega znanja in
poznovanja ustroja strokovne organizacije
bi bili gotovo uglasovali za svojo smrtno
obsodbo, ako bi to bil kdo od njih zahte-
val. Tako je prišlo da je sedmorica, katera
se je sama delegirala brez znanja širših
krogov stavbinskega delavstva, izvedla
»uvedinitenje«.

Zagrebški in ostali delegati ne pozna-
valoč Jarca in razmer v Sloveniji, so
Jarca takoj tudi določili za pokrajinskega
tajnika za Slovenijo. Martin Jarc ne bodi
len je komaj prišel domov takoj poslal
v Zagreb in Belerad nabiralne pole, češ,
stavbinski delavci v Ljubljani stavkajo. V
Ljubljani pa o kaki stavki stavbinskih de-
lavcev ni bilo ne duha ne sluha. Zagrebški
stavbinski delavci oziroma njih zaupniki
so Jarca nasledili na lim. V kolikor nam je
znano je iz Zagreba došlo v Ljubljano ne-
kaj nad 2000 kron za stavko, o kateri ni
bilo govora. No na Jarčevo žalost ni pri-
šel ta denar niemu več v roke, ker je bil
poproš izključen.

V nedeljo se je vršila nekaka konfe-
renca stavbinskih delavcev v Ljubljani,
katere se je udeležilo komaj eno omizje
delegatov. To naj bi bil predstavljal ne-
kaki občni zbor! Razen nekaterih so bili
navzoči sami pravoverni komunisti, ki pa
se na komunizem razumejo kakor zaiec na
hoben. Kainada je to omizje katero je so-
stojalo iz polovice samozvanih kongre-
sarijev v Zagrebu odobrilo sklepe zagreb-
škega kongresa. Dopoldne se je izklju-
čno pralo Jarčevo precej umazano perilo.
Sicer pa je ta občni zbor predstavljal tako
žalostno sliko, da boli žalostna biti ni mo-
gla. Gotovi ljudje, ki predstavljajo danes
funkcionarje stavbinskih delavcev na se
bodo s časoma sami prepričali, da je treba
rabiti pri vsaki stvari damet.

Širite list „Delavec“

Gospodarska kriza.

Gospodarska kriza se je začela v Ameriki. Med vojno so Amerikanci ogromno zaslužili in ker so dobavljali vojni material za antanto, katerega je bilo treba izdelovati s podvojeno hitrostjo brez ozira na stroške, zato so se delavske plače dvignile na dotlej neverjetno višino, to pa tembolj, ker so vzporedno z obilnimi naročili za industrijo prihajala še obilnejša naročila za živež, katerega cela Evropa ni imela. Delavska mezda se je torej vzdignila iz dveh razlogov: vsled draginje živil in vsled forsiranega dela.

Blago, katero so dajali Amerikanci med vojno Evropi, so morale evropske države plačati Ameriki z zlatom. Zategadelj je vrednost ameriškega denarja proti evropskemu silno skočila. Vrednost evropskega denarja je stalno padala, ker so vojskujoče se države samo rušile in podirale in delale dolgove, dočim je Amerika ostala gospodarsko nedotaknjena.

Amerikanske zaloge so bile tudi po vojni velike. Danes, ko se je vrnilo ameriško vojaštvo v svojo domovino, je produkcija seveda še znatno bolj narasla in amerikanske zaloge so ogromne.

Toda vkljub ogromnim zalogam vsake vrste blaga so ostale cene blaga na stari višini. Delavstvo od svojih plač ni hotelo popustiti, gospodarji ne od svojih profitov, konzumenti pa ne od svojega — denarja. Kriza je bila tu.

Nekaj časa so poskušali z izvozom blaga v Evropo. S početka je šlo, ker so morali Evropejci kupovati ameriško blago za vsako ceno. To je seveda ceno dolarja zopet pognalo kvišku. Kolikor več je Evropa v Ameriki kupovala, toliko bolj je bil iskan na borzah dolar, ki je dosegel počasi tako višino, da Evropejec ni mogel več kupovati v Ameriki, če ni hotel gospodarsko propasti.

Da bi pa vkljub ogromnim zalogam le še kako vzdržali cene blaga na stari višini, so poskušali Amerikanci obupna sredstva. Bombaž so sežigali, namesto da so delali obleke iz njega, kajti vsote, katere so fabrikantje in veliki trgovci plačali za sežgani bombaž, so bile mnogo manjše kakor vse, katere bi bili izgubili, če bi bili morali s cenami navzdol. Toda tudi taka sredstva niso pomagala, ker so se končno uprli konzumentje. Amerikanci so organizirali povsod društva, kjer so se člani zavezali, da ne bodo kupovali ničesar, dokler cene ne padejo. Vsled tega bojkota so se magacini še bolj napolnili in če so hoteli producenti sploh še vzdržati svoje obrate, so morali s cenami navzdol. Cene so začele padati.

Delavstvo pa od padanja cen ni pridobilo nič, ampak je prva žrtva gospodarske krize. Gospodarji so delavce postavili pred alternativo: Ali vam znižamo plače ali pa zapremo fabrike! Ker se delavci niso udali, zato danes počiva delo v neštevilnih ameriških fabrikah in bo počivalo tako dolgo, dokler ne bodo izgledeni delavski želodci morali kapitulirati.

Isti proces in iz istih vzrokov se je začel na Angleškem. Tam je zaprtih okrog 70 odstotkov fabrik, ostale pa delajo s skrajšanim delavnim časom. Jasno je, da se bo tudi tam začel boj med delavci in delodajalci, ki ne bodo hoteli priznati delavcem vsled padanja cen dosežanih plač.

Prav verjetno je, da se bo sličen boj začel tudi pri nas prej ali slej. Če bo vrednost našega denarja skočila bomo

dobiti iz inostranstva cenetše industrijske produkte, kot jih dobimo danes. To bo dalo našim fabrikantom povod za znižavanje plač, ali pa bodo zapirali fabrike, kar bo rodilo občutno brezposelnost. Tudi mi gremo gospodarski krizi nasproti!

Naše organizacije morajo temu gibanju posvečati največjo pozornost! Ni vseeno, kdaj se proglašajo štrajki, ali v dobri visoki konjunkturi ali pa v časih grozeče brezposelnosti!

Metalskim — kovinarskim delavcem Jugoslavije.

Delo za ujedinjenje metalskih - kovinarskih delavcev v Jugoslaviji se približuje koncu. Kongres ujedinjenja, ki se je vršil 1.—3. oktobra 1920. v Ljubljani, je v svojih resolucijah in zaključkih proklamiral ujedinjenje, a novo ujedinjeni Savez prične svoje funkcije s 1. januarjem 1921.

Naše ujedinjenje je zgodovinski čin. Dokler izvršuje Jugoslovanska buržoazija na eni strani ujedinjenje vseh potrebnih organov za najintenzivnejšo eksploatacijo, uvaja na drugi strani strašno politično in ekonomsko reakcijo, ki ji je cilj v nemoteni eksploataciji nadomestiti materialne izgube v vojni in neovirano okrepiti svojo novo državo in v njej svojo razredno gospodarstvo. Svoje ujedinjenje hoče buržoazija izkoristiti v svoje razredne svrhe, ona misli, da sme ujedinjenje služiti v novi državi izključno le njej. Proletariat pa, ki je proti svoji vojni, moral preživeti kri v vojni, se izključuje od strani buržoazije od pozicij, ki omogočajo izkoriščevanje ujedinjenja tudi njemu.

Če se ozremo na celo Jugoslavijo in premo-trimo tendenco, s katero želi buržoazija zagospodariti, najdemo najpopolnejšo reakcijo in preganjanja delavcev. Medtem ko so mogli veliki in mali delodajalci od države dobivati večje ali manjše svote denarja kot brezobresten kredit za obnavljanje svojih podjetij, ki so bila vsled vojne uničena, so delavci, ki so prišli s fronte, prejeli kot nagrado za doprinesele žrtev v vojni uredbo o delu in radu, kakor tudi uredbo o polletnih davčnih knjižicah. Medtem ko se delodajalcem daje vse mogoče olajšave za izboljšanje njihovega položaja, se delavcem onemogoča, zaščita materialnih delavskih interesov.

Mi se nahajamo danes v zelo težki ekonomski situaciji. Vojna je vsled svoje dolgotrajnosti in že po svojem bistvu povzročila strašne posledice v proizvodnji. Prehod produkcije iz vojne dobe v mirno dobo povzroča mnogo nezdoljivosti kapitalističnemu miru, in zato s vso težino zadeva delavski razred. Draginja življenjskih potreb poslabšuje že itak nezdravo stanje. Industrija v deželi je popolnoma neaktivna. Dan za dnevom zmanjšuje večina tvornic v Sloveniji, Hrvaški in Vojvodini produkcijo, mnoge prenehavajo z delom, ali, kar je najslabše, niso še od konca vojne sploh prišlele z delom. Medtem ko je v Sloveniji velika fabrika za vagona s celokupno svojo instalacijo popolnoma neaktivna, naročuje jugoslovanska vlada vagona iz tujine in istočasno pušči popravljati lokomotive v tujini, a brezposelnost vedno bolj davi delavce in njihove družine. Na Hrvaškem odpustajo mnoge fabrike in večja podjetja svoje delavce vsled pomanjkanja skrovin. V Vojvodini in Bosni ni stanje nič boljše, v Srbiji je vsa predvojna industrija uničena, a o Dalmaciji niti ne govorimo. Jugoslovanska buržoazija, ne ukrene ničesar, da bi se to stanje poboljšalo. Ona razvija in pridobiva kapital s preprodavanjem tujih produktov in s spekuliranjem z njimi. Ona kredituje, ki jih dobiva za obnovo industrije in pridobivanja, opotrebljuje za odiranje in za spekulacijo.

Jugoslovanska buržoazija, zaslepljena vsled svojih nacionalnih uspehov se spozablja in hlepi samo po izkoriščanju novega položaja v svoje razredne svrhe. Ni izbirčna v sredstvih za eksploatacijo.

Po več državi ustvarja truste preko organizacij in raznih društev. Ona kopira najmodernejša sredstva za eksploatacijo brez ozira na to, čó odgovarjajo stanju našega ekonomskega razvika in materialne sposobnosti delavskega razreda, da to vzdrž.

Buržoazija je ujedinjena in ona to ujedinjenje na polju eksploatacije delavske moči popolnoma manifestira, ona je narodno ujedinjenje zato tudi hoteli, da se z njim okorišča. Buržoazija ujedinjenje nima z našim nič opraviti, in nima z našim nikake idejne vezi. Ona imenuje svoje ujedinjenje nacionalno ujedinjenje, mi pa imamo večji cilj in idealnejšo nalogo: mi vršimo razredno ujedinjenje, ker nas k temu silni razredni protivnik, ki je brezobresten.

V tem svojem višjem cilju, v tej klasni nalogi, smo se hitro in lahko našli za ujedinjenje v svrhu skupnega sodelovanja vseh metalskih kovinarskih delavcev v Jugoslaviji. Naša parola je bila »kapitalizem — jedinstven proletarijat«, Kongres v Ljubljani je to potrdil. Sedrugi iz Slovenije še za enkrat niso pristopili k centralističnemu ujedinjenju, prišli so v ujedinjenem Savezu kot celina in izjavili na kongresu, da se še ne poznamo dovolj, in da se nam naj da zato možnost, da se v skupnem delu in akcijah spoznamo in ujedinjenje se bi hitro izvršilo. Slovenski kovinarji so dobri člani sindikata in bodo med prvimi v vseh klasnih akcijah proletarijata. Kongres je to uvaževal, jim odprl svoja vrata v ujedinjeni Savez, in imeli bodo prliko, da uresničijo nade, ki se stavijo na nje.

Razredni instinkt delavcev bo vkljub vsem zaprekam z največje hitrostjo tudi sodruge iz Slovenije potegnili za seboj, da postanejo ravno-pravni člani ujedinjenega Saveza.

Na kongresu izbrana prva uprava Saveza Metalskih - kovinarskih radnika je imela svoje prvo sejo od 7.—10. novembra t. l. v Beogradu. Ona je sklenila važne korake, ki se morajo izvršiti do novega leta. Uprava se je konstituirala in izvolila je kot glavne tajnike sodruge Bračinca in Beograda, Čulibrkoviča iz Zagreba in Svetka iz Ljubljane.

Na plenarni seji se je za enkrat sklenilo sledeče:

1. Likvidacija dosedanjih, Savezov in spoštov v en centralni Savez.
2. Nabiranje vseh metalskih - kovinarskih delavcev v organizacijo.
3. Izvrševanje minimalnih dolžnosti, kakor jih predpiše kongres.
4. Delo za izvrševanje maksimalnih kongresnih zaključkov zlasti glede centralizacije organizacije Saveza, sredstev in akcij.
5. Delo za razredno - revolucionarno poučevanje mase. V to svrhu je osnovan v Savezu »agitacijsko - prosvetni fond«. Za ta fond se bodo zahtevali od kovinarskih delavcev gotovi prispevki.
6. Čuvati se mora za vsako ceno popolno edinstvo Saveza in podružnic.
7. Centralni tajnik sodrug Bračinac bo prepotoval vsa večja mesta v državi, da na licu mesta izvrši likvidacijo in da se s podružnicami in pokrajinskimi tajniki sporazume. On ima popolno moč nove uprave Saveza in vsi kovinarski delavci se prosijo, da mu gredo pri tem poslu na roko. On ima pri sebi vse resolucije kongresa in odločbe prve plenarne seje, po katerih se morajo ravnati vsi člani Saveza in vse uprave dosedanjih pokrajinskih central in pododborov. Z izvršitvijo teh odločb bo organizacija sposobna, da se upre, navalu kapitalizma in reakcije. Ravnotako bo naš ujedinjeni Savez v stanu, da bo podpiral vsako akcijo proletarijata, ki se bo vršila za njegovo končno osvoboditev. Delati je treba na to, da se nihče tej življenjski potrebi ne bo protivil in da nihče ne bo ujedinjenja oviral. Kdaj to poskuša, ta greši proti interesom eksploataciji.

Končno pozivamo sodruge, da varujejo edinstvo naše organizacije za vsako ceno. Strankar-

Najvišja doklada ne sme presežati zneska 800 K mesečno. Vsota mesečnih dohodkov, povišanih s doklado, ne sme presežati zneska 1200 K.

Ako vsoto dohodkov, povišanih s doklado, ne doseže najvišje meje predhodnih rubrik, se zvišajo doklade na najvišjo mejo te rubrike.

§ 2. se glasi odslej: V pokritje teh stroškov se bo pobirala od dne 1. novembra 1920 pokojninska doklada v višini 2 K od vsakega metrskega centa premege, ki je namenjen konsumu razen obrata za produkcijo premege samega in deputatov lastnih uslužbencev. Nadalje je izvzej od te doklade premog, ki ga dobivajo občine za aprovizacijo prebivalstva.

Ta doklada se steka v pokrajinski pokojninski sklad za Slovenijo pri začasni delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani.

§ 3. dodaja kot drugi odstavek:

Mesečni izkazi se morajo pošiljati pokrajinskemu pokojninskemu skladu pri začasni delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani najpozneje do 10. dne vsakega meseca in doklada mora biti vplačana pri pokrajinskem pokojninskem skladu najpozneje do 15. dne vsakega meseca za minul mesec. Ako denar ne dospe do omenjenega dne, se morajo plačati od dolžnega zneska izza dne vplačilnosti 5%ne zamudne obresti.

§ 4. se glasi odslej: Doklade bodo izplačevale po gorenjih razpredelih bratovske skladnice v Sloveniji, začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani in železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani in začasni obč. pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani mesečno naprej iz lastnih sredstev istočasno s svojimi provizijami in rentami. Iz dane vsote mora refundirati začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani iz pokrajinskega sklada najpozneje do 25. dne vsakega meseca.

§ 5. je razveljavljen.

Člen II.

Iz presežkov pokrajinskega sklada se ustanovi začasni delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani poseben invalidski fond za posebno naknadno zdravljenje ponesrečencev (proteze, mehanoterapija, tuberkuloza itd.).

Člen III.

Doklade, omenjene v členu I., odmerja začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani po imovinskih razmerah rentnikov, katere so se ugodile s posebno vprašalno polo.

Člen IV.

Ako so se imovinske razmere, ki so bile merodajne pri odmeri doklade, bistveno izpremenile, ima vsak rentnik pravico zaprositi, da se mu doklada odmeri iznova.

Člen V.

Vsaka vedoma neresnična navedba v vprašalni poli o imovinskih razmerah rentnikov ima za posledico brezpogojno odtegnitev doklade.

Člen VI.

Zoper vse odloke začasne delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani glede pokrajinskega sklada za Slovenijo je v 14 dneh dopustna pritožba na poverjenstvo za socialno skrbstvo v Ljubljani ki odloča končnojavno.

Člen VII.

Ta uredba stoji v veljavo z dnem razglasitve.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1920.

Dr. Brejč s. r., predsednik

Dr. Pitavc s. r. Dr. Ravnihar s. r. Dr. Verstov. šek s. r. Dr. Zerjav s. r. Fon s. r. Inž. Servec s. r.

Naročajte in širite **„Naprej!“**

Iz strokovne organizacije.

Vse podružnice živilskih delavcev opozarjamo, da takoj pregledajo obračune za prejšnje mesece in da tudi takoj vpošljejo na centralo obračune s podpisami od preglednikov za mesec november. Časopis se podraži sedaj zopet in vsled tega bomo poslali samo tistim podružnicam prihodnjo številko, ki bodo obračunale za november do 10. tega meseca. Te dni razpošlje centrala razne vprašalne pole in prosimo, da se vsi podatki po mogočnosti napovedo, ker rabimo ves obširni material o delovanju naših podružnic in celokupnosti osrednjega društva živilskih delavcev v Sloveniji za občni zbor.

Shodi.

Mesečni shod podružnice čevlarskih pomočnikov v Ljubljani se bo vršil v nedeljo dne 12. decembra 1920 v salonu »Grand Hotel Triglav« (»Ilirija«). Koločvorska ulica. Začetek točno ob pol 10. uri dopoldne. Čevlarski pomočniki ljubljanski se pozivajo da se tega shoda polnoštevilno udeležijo.

V nedeljo 5. t. m. se je vršil v Črnomlju dobro obiskan shod lesnega delavstva. Poročal je tajnik osrednjega društva iz Ljubljane ki je navzočim razložil pomen strokovne organizacije. Takoj nato se je ustanovila podružnica lesnih delavcev v Črnomlju, kar je dokaz, da se delavstvo zaveda in da dobro ve v čem obstoji njegova rešitev. V odbor so bili izvoljeni sledeči sodruzi: Črnologar Fran. predsednik; Vrana Ismet tajnik; Šuštaršič Štefan blaginik; Ivančič Jakob Habi Ivan. Seif Pavel. Namestniki na so: Pezdirc Anton. Štraus Mihael. Korelec Anton. V nadzorstvo: Stariha Franc. Kobetič Alojzij. Buntjevac Vaso.

Mezdna gibanja.

V Ljubljani so se vršila dne 4. decembra t. l. mezdna pogajanja med čevlarskimi pomočniki in čevlarskimi mojstri. Dosegel se je sporazum: pomočniki so od strani mojstrov ponudene koncesije sprejeli.

Mezdno gibanje krojačev in šivilj v Mariboru je preišnil teden s uspešnim pomočnikov in pomočnic končalo. Opozarjamo sodruze, ki prihajajo v Maribor da se oglasijo nreden nastanilo delo. nri sodruzi Živkoviču Rimska cesta 4. strokovno tajništvo.

Svarilo!

Usniarna tvrdke lakli v Karlovcu je odnustila večje število delavcev. Nai izmed usniarskih delavcev nihče ne potuje v Karlovec ker ni izključeno, da gre tukaj za kak podietniški manever ki ima namen reducirati plače. V nobenem slučaju na nai vohče ne sretelma v Karlovcu nihče dela preden se ni zglasil nri krajevní strokovni komisiji (Miesno radničko sindikalno večje) katero se nahaja v Halikovi ulici v »Delavskem domu«.

Sedlarski pomočniki in delavci usniarnih tvrdk ne potujte v Belgrad. Niš in Obrenovac (Srbija) ker vlada tamkal velika brezposelnost.

Pomanjkanje dela za usniarje le tudi v Mitrovici.

V Vukovaru in Brodu na Savi pripmanikuje dela za čevliarje.

V Zagrebu ni dela za usniarje, posebnono pa ne za čevliarje.

Br'bir. Tu se nahajalo v plačilnem glbanlu stavbinski delavci.

V Sarajevu se stavbinski delavci nahajalo v stavki.

Skrad-Zeleni Vir. Stavbinski delavci se nahajalo tudi pred mezdniim bolem.

Delavstvo prizadetih strok nai v navedenih krajih ne išče dela.

Zahvale.

Podpisani se najsrdčneje zahvaljujem vsem prijateljem in sodrugom za pomoč v znesku 218 K, katero so mi za časa moje bolezní naklonili.

Ivan Forstner, rudar v Črni.

OBVESTILA.

Guštanj - Ravne. Dopis smo izročili tajništvu kovinarjev.

Izdajatelj in odgovorni urednik

IVAN TOKAN

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

COSULICH-LINE

= TRST-AMERIKA =

New - Jork — Buenos — Ayres — Rio di Janeiro - Santos Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniht listkov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Koločvorska ulica 26.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 18 ure in jih obračunuje po dneh

4%

Redni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obračunajo po dogovoru. Društvo daje svojim zadrugnikom proti vknjibi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontirajo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

UCITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA Franciščanska ulica štey. 6.

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urado. Najmodernejšje plakate in vabila - za shode in veselice.

LETNE ZAKLUCKE

Najmodernejšja uredba za tiskanje listov, knjig, brošur itd. itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA.